

Autuas surussa

Kirj. Selma Lagerlöf.

Nykyään ei enää kukaan väliä pienestä rististä, joka on Schwartzin hautausmaan kullmassa. Ihmiset kulkevat kirkkoon eivätkä katso siihen. Eikä siinä ole mitään ihmeellistä. Risti on niin matala, että sinikellot ja apilat ulottuvat sen poikki-puuhun. Ei kukaan siinä pysähdy lukeakseen ristissä olevaa kirjotusta, jonka kirjaimia sade on kuluttanut, eikä nähtävästi kenenkään mieleen tullut korjata risti ja uudistaa päällekirjotus. Ja kuitenkin joskus oli tämä pikunen risti herättänyt suurta hämmästyystä ja kiinnittänyt runsasta huomiota. Oli aika, jolloin jokainen, joka sattui tulemaan Schwartzin hautausmaalle, meni katsomaan pientä ristiä. Mutta jos nyt vielä joku pysähtyykin sen eteen, niin ainoastaan vanhukset, joiden silmien edessä tapaus oli sattunut.

Taas he näkevät, miten koko kunta oli talviuuneen vaipuneena tasaisen puolentoista metrin syvän valkoisen lumen peitossa. Valkoiselle tasangolle lähdetään matkalle kuin merelle — kompassin kera. Ei voi erottaa rantoja järvestä. Muokkaamaton pelto on yhtä yksitoikkoinen ja tasainen kuin se, josta jo sata kertaa on leikattu kaura. Tiet ovat muuttaneet suuntaa harmaiden aitojen välillä; ne kulkevat suoraan peltojen ja jäätynneiden järvien ylitse. Talojen luona huomaa saman sekavuuden: Esi-merkiksi huomaa, että polku kailvolle kulkee kukkatarhan aidan yli.

Mutta vaikeinta on löytää hautausmaata. Kivimuri sen ympärillä on kadonnut ja kuolleitten pelto laajenee yhtämittaisena toisten peltujen jatkona, jotka kuuluvat hyvinvoivalle papistolle. Lumi makaa niin tasaisena, ettei näe hautoja eikä kumpuja, lumi on peittänyt kaikki. Ohuet rantalevyt, jotka riippuvat risteissä ja joita tuuli tavallisesti heiluttelee, eivät enää helise surullisesti; jotkut pistäytyvät esiin syreenipensaiden alta, mutta kapeat oksat ovat kaikki niin toistensa näköisiä, ettei niissä ole mitään suunnan merkkiä. Vanhat mummut, jotka ovat tottuneet käymään joka sunnuntai rakkaitten vainajensa haudoilla, kykenevät korkeintaan tekemään vain muutaman askeleen keskikäytävää pitkin. Sitten he pysähtyvät, koettaen arvata, missä on heidän omaistensa haudat: tuonko pensaän juurella, vai tämän? Ja syvään huotaen he odottavat, milloin lumi sulaisi. Aivan kuin vainajat olisivat ikkää etäytyneet jonnekin hyvin kauas, eikä enää näy heidän hautojaan. Siellä täällä kohoavat korkeat hantakivet, mutta ne ovat niin harvoja ja lunta on niin paljon niiden päällä, ettei niitä voi toistaa erottaa. Yksi ainoa kupa on puhdistettu, se, joka vie pieneen hautakappeliin. Sinne tuodaan kirstut ja pastori lukee hautausrukoukset ja virret. Ei ole ajattelemistakaan laskea kirstut maahan niin kauan kuin kestää talvi. Ne jätetään kirkkoon siksi, kunnes Herra suvaitsee lähettää suojaan, jolloin voi päästä man syliin kuokan ja kangen avulla.

Kerran hyvin pakkasena talvena kuoli Lerumiin seppä Sanderilta lapsi. Se oli hyvä sepän-paja Lerumissa ja seppä oli rikas mies. Hiljattain oli hän rakentanut itselleen perhehaudan. Lu-

mi oli kyllä peittänyt perhehaudan, mutta ei voinut pyyhkiä sitä pois maanpinnalta. Kivimuri ja rautaketju sitä ympäröivät ja keskellä on graniittikivi, mihin on hakattu yksi ainoa sana: "Sander." Nuo suuret kirjaimet näkyvät yli koko hautausmaan.

Nyt kun lapsi kuoli ja se piti haudata, sanoi seppä vaimolleen: — Minä en tahdo, että lapsi tulisi minun viereeni.

Oi aamiaisaika. Hän istui ruokasalissa syöden yksin, sillä se oli hänen tapansa. Hänen vaimonsa Ebba Sander seisoi ikkunan luona, josta oli näköala järvelle ja sen koivusaarille. Hän seisoi siinä ja itki. Mutta miehensä sanoista kuivuivat hänen silmänsä. Hän oli ennestäänkin pieni, mutta nyt pelosta hän lyhyhistyi vielä enemmän ja alkoi vävistä.

— Hitä sinä sanoit? kysyi hän vävisten kuin viltauudessa.

— Se häiritsee minua, vastasi seppä. Minun vanhempani ovat sinne haudatut. Sanderin nimi on hakattu kiveen. Minä en tahtoisi, että lapsi makaisi heidän viereensä.

— Niinkö sinä ajattelet! lausui nainen yhä vävisten. Minä tiesin, että sinä kostaisit.

Mies viskasi salvetin, nousi pöydästä, seisautui vaimonsa eteen pitkänä, tanakkana. Ei ollut hänen tapansa pakottaa toista alistamaan pitkällä jaarituksilla. Vaimon piti ymmärtää, että hän ei voi muuttaa päätöstään nähdesään hänet tuollaisena. Hän jähmettyi kuin malmi itse-päisyydessään.

— Minä en tahdo ollenkaan kellenkään kostaa, sanoi hän korottamatta ääntään — minä en vain voi sitä sallia.

— Sinä puhut aivan kuin olisi kysymyksen uuden tilan tekemisestä lapselle, sanoi vaimo. Hän on kuollut, hänelle se on yhdentekevä, mutta minusta tulee mennyt nainen.

— Olen sitä ajatellut, sanoi mies, enkä sittenkään voi.

Avioliittolaiset, jotka ovat eläneet yhdessä jonkun vuoden, käsittelevät toinen toisensa yhdestä sanasta. Ja vaimo käsitti jo, että on turha koettaa taivuttaa miestä.

— Niin miksi sinä sitten annoit minulle anteeksi? vaikeroi hän murtaen käsiään. Miksi sallit minun jäämään Lerumiin ja pysymään vaimonasi?

Mies ei tahtonut hänelle pahaa ja koetti antaa myöten äärimmäisyyteen saakka.

— Keksi joku syy naapureille, vastasi hän. Sano, että perhehaudassa on paljon vettä ja vähän tilaa, että sinne mahtuu vain isän ja äidin kirstut ja jää tilaa enää vain sinulle ja minulle.

— Ja huuletko, että minua uskotaan?

— Niin keksi sitten jotain muuta.

Hän ei ollut vilainen. Vaimo näki ettei hän ollut suutuksissa. Hän istui nojatuoliin nojaten päänsä käsiin ja yhä tuijotti ikkunasta etäisyyteen.

— Eikö ole kauheata että elämässä on niin paljon asioita, jotka ovat meitä voimakkaammat? ajatteli hän. Mutta vielä kauheampaa on kun meissä herää voimia, joita emme voi hallita.

Rakkaus oli syyttynyt hänessä muutama vuosi sitten, kun hän oli jo naimisissa ja pidettiin järkevänä vaimona. Se rakkaus oli niin tulinen, ettei hän voinut edes yrittääkään voittaa sitä. Ja nyt onko hänen miehensä yhtä so-

Raskaan murheen painamana ilmoitan sukulaisille ja tuttaville, että rakastettu puolisoni ja lasten isä

Edvard William Viitala

nukkui kuolon uneen Revelstoken, B. C., C. P. R. hospitaalissa, Canadassa, 26 p. jouluk. 1918, sairastettuaan 11 vuorokautta yleisesti tunnettua kulkutautiä ja keuhkokuumeita. Vainaja oli syntynyt Kauhavalalla, V. l. 25 p. maalisk. 1892, ollen kuollessaan 26 vuoden 9 kk. ja 1 päivän ikäinen. Vainajan jäljessä on hänen vaimonsa ja 5 lasta, yksi velli ja kaksi siskoa ja isä ja äiti sekä lukuisa sukulaista ja tuttavapiiri.

AMANDA VIITALA ja LAPSET

Sinä säilähäntä kuolema, joka kuljet oikoteitä, et kuule ikkula orpojen, etkä valituksia leskien, joita usein jälkeesi heittät. Mara, B. C., Can.

NEW YORKIN SUOM. NAISTEN

OSUUSKOTI

JA PAIKANVÄLITYS-TOIMISTO

241 Lenox Ave. & 122 St.

Telefoni: 813 Morning side

SUOSITTELEMME AJURI-LIIKETTÄMME!

Olemme aina valmiit palvelemaan teitä kaikenlaisella ajuriliikkeen alaan kuuluvalla työllä.

SEABORG TRANSFER CO. Puhelin 466. Astoria, Ore.

MEILLE SYNTYI

TERVE POIKA

10 p:nä joulukuuta, 1918, jota

alohame kutusa nimellä:

Aruo Heikko

SANNA ja FRED KIVELÄ

Chase River, B. C., Canada.

keästi koston tunteen vallassa? Hän ei ole koskaan ollut vihainen vaimolleen. Kun tämä tuli ja kertoi hänelle lankeemuksensa, antoi hän anteeksi. "Sinä olet erehtynyt ja menettänyt järkesi", sanoi hän ainoastaan ja jatkoi yhdessä elämää hänen kanssaan. Mutta on helppo myöntää anteeksi sanoilla ja vaikea itse asiassa. Erittäinkin vaikea se on sille, joka luonteeltaan on itsepäinen ja taipuvainen raskasmielisyteen, joka ei unohda mitään, vaan kokoo kaikki. Hän aina ajatteli, että olisi ollut parempi, jos hänen miehensä olisi lyönyt häntä. Sitten hän olisi hyvä taas sen jälkeen. Mutta tuota itseensä sulkeutunutta ja itsepäistä miestä hän aina pelkäsi. Hän kulki elämän taivalta kuin hevonen aisojen välillä. Takana istuu joku ruoska kädessä väkkeitä sitä käytäkään. Mutta nyt viimein hän heilautti ruoskalla — ja hänestä tulee kadonnut nainen.

(Jatk.)

Syvällä surulla ja murheella ilmoitan kaukana oleville sukulaisille ja tuttaville, että mieheni

Johan Kustaa Paavola

kuoli täällä kotonaan Canmoressa, Alta., joulukuun 27 p. 1918, sairastettuaan toista vuotta keuhkotautia ja lopuksi ankaraa vatsapoltetta, joka lopetti parhaassa miehuuden iässä hänen elämänsä langan. Vainaja oli syntynyt Lapualla, Tiistenkylässä, V. l. v. 1883, ollen kuollessaan 35 vuoden, 2 kk. ja 22 päivän vanha. Häntä jäljessä kalpaamaan jäin minä hänen vaimonsa viiden pienen lapsen kanssa, sekä isä ja äiti ja sisko Suomessa, ja tässä maassa yksi sisko ja kaksi veljeä, sekä muita sukulaista ja tuttavla täällä ja Suomessa.

HILMA PAAVOLA (o. s. Viinikka) Box 102, Canmore, Alta., Can.

Täällä vuoriston kolkossa kalmistossa

Hän Taunonsa vieressä unelmoi Jättäen orvoiksi meidät tänne Mieron tielle vankloin.

Hän raivasi pelloksi niityt, viidiot,

Ja ubraisi terveytensä oesta elämisen.

Kun rintansa taudin hän kuumen sai,

Joka kannelta tuonen hälle soi. — Hilma Paavola.

Lepää rauhassa isä parhain — Pois muuttit sä liian varhain — Lapset.

Täten saan katkeran ja raskaan surun, murtamana ilmoitan, että kuolon kylmä käsi pois tempasi minulta rakkaan mieheni ja Paulin heidän isän

Isak Rikhard Tyini

Kuoli Magpie Mine, Ont., Can., marraskuun 11 p. 1918, sairastettuaan 10 vuorokautta ankaraa Spanish influenssaa. Vainaja oli syntynyt Alahärmän pitäjässä, Vaasan läänissä, 9 p. joulukuuta 1892. Hän oli siis kuollessaan 25 vuotta, 11 vuorokautta ja 2 p. vanha. Häntä hellästi kalpaamaan jäin minä hänen vaimonsa ja pikku polkamme Paulin ja laaja sukulaisten tuttavapiiri Suomessa, isä, äiti ja 2 siskoa ja 5 veljeä; ja täällä yksi äiti perheensä kanssa ja lukuisa tuttavapiiri.

PAUL JA ALIINA TYINI (o. s. Riihä)

Mun kesäni mennyt on, oi! Senkes verran sua nähää sain! Voi minne poistuitkaan — Oi, tule kesä, tule vielä kerran — Vaan etään tule enää milloinkaan.

Kun kesäni mä muistelen ja rakkaipaani, Käy mielein muutaks' niin kuin syksyn yö. Ja rintain riehun, vörtää kuohujansa, Tyyntyy hetkeks', tuhkaa on sen työ.

Mun kesäni käynyt on syksyksi iäheksi, Ja ystäväni muuttanut on pois. Mä toivon talven lunta peitteheksi, Kenties se toiveet turhat peittää voisi.

Nukkuos, nukkuos rauhassa rakastettu, kalvattu. (21)